ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/പൂർവഭാഗഃ/അധ്യായഃ 12 അഗ്നിനിചയഃ

സൂത ഉവാച .

യോഽസാവഗ്നേരഭിമാനീ സ്മൃതഃ സ്വായംഭുവേഽന്തരേ .

ബ്രഹ്മണോ മാനസഃ പുത്രസ്തസ്മാത്സ്വാഹാ വ്യജായത 1 .

പാവകം പവമാനം ച ശുചിരഗ്നിശ്ച യഃ സ്മൃതഃ .

നിർമഥ്യഃ പവമാനസ്തു വൈദ്യുതഃ പാവകഃ സ്മൃതഃ 2 .

ശുചിഃ സൗരസ്തു വിജ്ഞേയഃ സ്വാഹാപുത്രാസ്തു തേ ത്രയഃ .

നിർമഥ്യഃ പവമാനസ്തു ശുചിഃ സൗരസ്തു യഃ സ്മൃതഃ 3 .

അബ്യോനിർവൈദ്യുതശ്ചൈവ തേഷാം സ്ഥാനാനി താനി വൈ .

പവമാനാത്മജശ്ചൈവ കവ്യവാഹന ഉച്യതേ 4 .

പാവകിഃ സഹരക്ഷസ്തു ഹവ്യവാഹഃ ശുചേഃ സുതഃ .

ദേവാനാം ഹവ്യവാഹോഽഗ്നിഃ പിതൄണാം കവ്യവാഹനഃ 5 .

സഹ രക്ഷോഽസുരാണാം തു ത്രയാണാം തു ത്രയോഽഗ്നയഃ .

ഏതേഷാം പുത്രപൗത്രാസ്തു ചത്വാരിംശന്ന വൈവ തു 6 .

വക്ഷ്യാമി നാമഭിസ്തേഷാം പ്രവിഭാഗം പൃഥക്പൃഥക് .

വിശ്രുതോ ലൗകികോഽഗ്നിസ്തു പ്രഥമോ ബ്രഹ്മണഃ സുതഃ 7 .

ബ്രഹ്മോ ദത്താഗ്നിസത്പുത്രോ ഭരതോ നാമ വിശ്രുതഃ .

വൈശ്വാനരഃ സുതസ്തസ്യ വഹൻ ഹവ്യം സമാഃ ശതമ് 8 .

സംഭൃതോഽഥർവണാ പൂർവമേധിതിഃ പുഷ്കരോദധൗ .

സോഥർവാ ലൗകികോഽഗ്നിസ്തു ദർപഹാഽഥർവണഃ സ്മൃതഃ 9 .

അഥർവാ തു ഭൃഗുർജജ്ഞേ ഹ്യഗ്നിരാഥർവണഃ സ്മൃതഃ .

തസ്മാത്സ ലൗകികോഽഗ്നിസ്തു ദധ്യങ്ങാഥർവണോ മതഃ 10 .

ആഥർവഃ പവമാനസ്തു നിർമഥ്യഃ കവിഭിഃ സ്മൃതഃ .

സ ജ്ഞേയോ ഗാർഹപത്യോഽഗ്നിസ്തസ്യ പുത്രദ്വയം സ്മൃതമ് 11 .

ശംസ്യസ്ത്വാഹവനീയോഽഗ്നേഃ സ്മൃതോ യോ ഹവ്യവാഹനഃ .

ദ്വിതീയസ്തു സുതഃ പ്രോക്തഃ ശുകോഽഗ്നിര്യഃ പ്രണീയതേ 12 .

തഥാ സവ്യാപസവ്യൗ ച ശംസ്യസ്യാഗ്നേഃ സുതാവുഭൗ .

ശംസ്യസ്തു ഷോഡശ നദീശ്ചകമേ ഹവ്യവാഹനഃ 13 .

യോ സാവാഹവനീയോഽഗ്നിരഭിമാനീ ദ്വിജൈഃ സ്മൃതഃ .

കാവേരീം കൃഷ്ണവേണാം ച നർമദാം യമുനാം തഥാ 14 .

ഗോദാവരീം വിതസ്താം ച ചന്ദ്രഭാഗാമിരാവതീമ് .

വിപാശാം കൗശികീം ചൈവ ശതദ്രൂം സരയൂം തഥാ 15 .

സീതാം സരസ്വതീം ചൈവ ഹ്രാദിനീം പാവനീം തഥാ .

താസു ഷോഡശധാമാനം പ്രവിഭജ്യ പൃഥക്പൃഥക് 16 .

ആത്മാനം വ്യദധാത്താസു ധിഷ്ണീഷ്വഥ ബഭൂവ സഃ .

കൃത്തികാചാരിണീ ധിഷ്ണീ ജജ്ഞിരേ താശ്ച ധിഷ്ണയഃ 17 .

ധിഷ്ണീഷു ജജ്ഞിരേ യസ്മാദ് ധിഷ്ണയസ്തേന കീർത്തിതാഃ .

ഇത്യേതേ വൈ നദീപുത്രാ ധിഷ്ണീഷ്വേവം വിജജ്ഞിരേ 18 .

തേഷാം വിഹരണീയാ യേ ഉപസ്ഥേയാശ്ച യേഽഗ്നയഃ .

താഞ്ശ്യുണുധ്വം സമാസേന കീർത്യമാനാന്യഥാതഥമ് 19 .

[1]വിഭുഃ പ്രവാഹണോ ഗ്നീധ്രസ്തത്രസ്ഥാ ധിഷ്ണയോഽപരേ .

വിധീയംതേ യഥാസ്ഥാനം സൂത്യാഹേ സവനേ ക്രമാത് 20 .

അനുദ്ദേശ്യ നിവാസ്യാനാമഗ്നീനാം ശ്യുണുത ക്രമമ് .

സമ്രാഡഗ്നിം കൃശാനുര്യോ ദ്വിതീയോംഽതരവേദികഃ 21 .

സമ്രാഡഗ്നമുഖാനഷ്ടൗ ഉപതിഷ്ഠംതി താൻ ദ്വിജാൻ .

പരിഷത്പവമാനസ്തു ദ്വിതീയഃ സോഽനുദിശ്യതേ 22 .
പ്രതൽകാന്യോ നഭോനാമ ചത്വരേസൗ വിഭാവ്യതേ .
ഹവ്യസ്തതോ ഹ്യസംമൃഷ്ടഃ ശാമിത്രേഽഗ്നൗ വിഭാവ്യതേ 23 .
ഋതുധാമാ ച സുജ്യോതിരൗദുംബര്യഃ പ്രകീർത്യതേ .
വിശ്വവ്യചാഃ സമുദ്രോഽഗ്നിർബ്രഹ്മസ്ഥാനേ സ കീർത്യതേ 24 .
ബ്രഹ്മജ്യോതിർവസുർധാമാ ബ്രഹ്മസ്ഥാനേ സ ഉച്യതേ .
അജൈകപാദുപസ്ഥോ യഃ സ വൈ ശാലാസുഖീയകഃ 25 .
അനുദ്ദേശ്യോ ഹ്യഹിർബുധ്ന്യോ സോഽഗ്നിർഗൃഹപതിഃ സ്മൃതഃ .
ശംസ്യസ്യൈതേ സുതാഃ സർവേ ഉപസ്ഥേയാ ദ്വിജൈഃ സ്മൃതാഃ 26 .

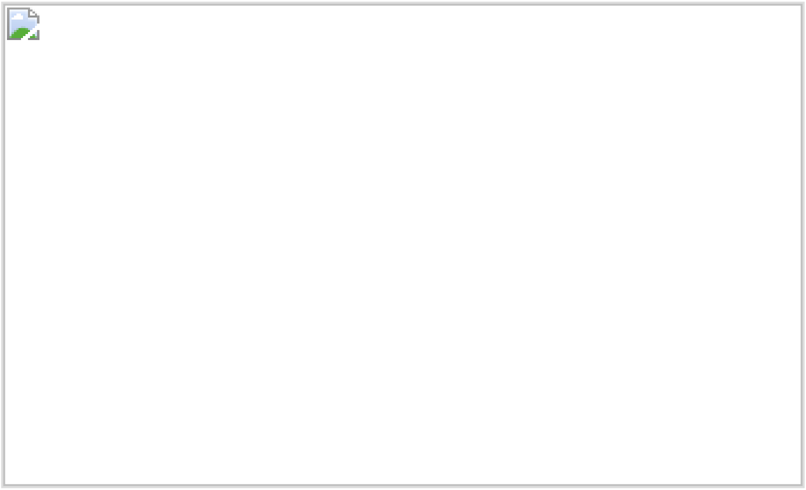

ഉത്തരവേദീ

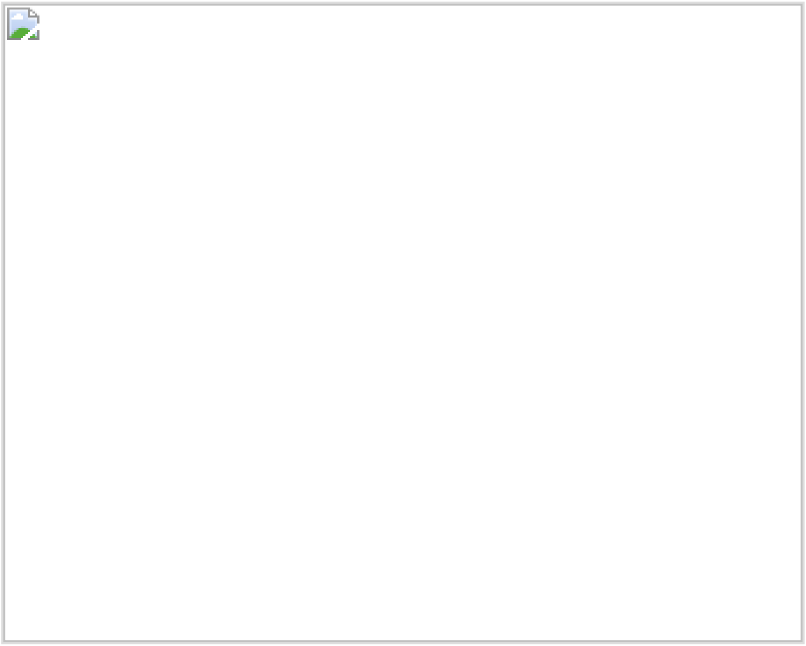

സദോമണ്ഡപമ്

തതോ വിഹരണീയാംശ്ച വക്ഷ്യാമ്യഷ്ടൗ ച തത്സുതാൻ .
വിഭുഃ പ്രവാഹണോഽഗ്നീധ്രസ്തേഷാം ധിഷ്ണ്യസ്തഥാ പരേ 27 .
വിധീയംതേ യഥാസ്ഥാനം സൗത്യേഽഹ്നി സവനേ ക്രമാത് .
ഹോത്രീയസ്തു സ്മൃതേ ഹ്യഗ്നിർവഹ്നിര്യോ ഹവ്യവാഹനഃ 28 .
പ്രശാംതോഽഗ്നിഃ പ്രചേതാസ്തു ദ്വിതീയശ്ചാത്ര നാമകഃ .
തതോഽഗ്നിർവൈശ്വദേവസ്തു ബ്രാഹ്മണാച്ഛംസിരുച്യതേ 29 .

ഉശിഗഗ്നിഃ കവിര്യസ്തു

പോതോഽഗ്നിഃ സ വിഭാവ്യതേ .

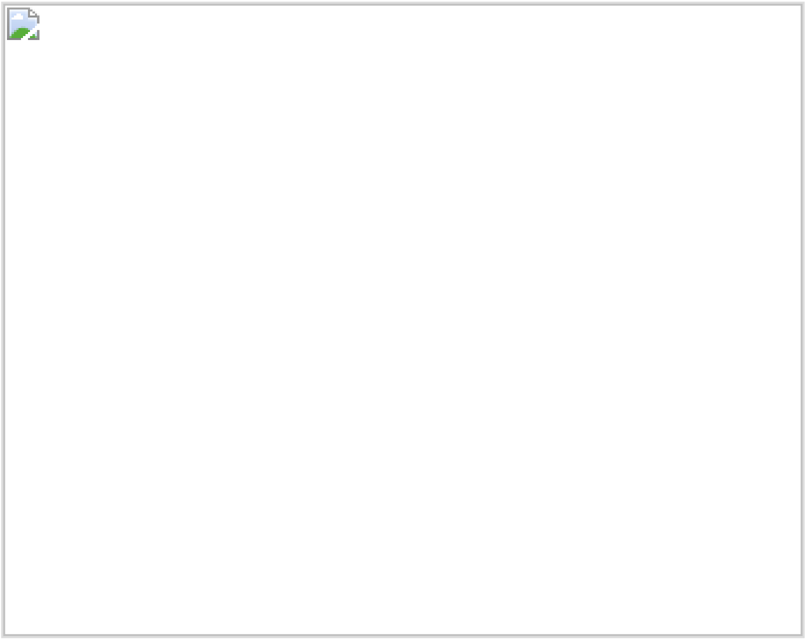

ധിഷ്ണ്യ

ആവാരിരഗ്നിർവാഭാരിർവൈഷ്ഠീയഃ സ വിഭാവ്യതേ 30 .

അവസ്ഫൂർജോ വിവസ്വാംസ്തു ആസ്ഥാംശ്ചൈവ സ ഉച്യതേ .

അഷ്ടമഃ സുധ്യുരഗ്നിര്യോ മാർജാലീയഃ സ ഉച്യതേ 31 .

ധിഷ്ണ്യാവാഹരണാ ഹ്യേതേ സൗത്യേഹീജ്യംത വൈ ദ്വിജൈഃ .

അപാം യോനിഃ സ്മൃതോഽസൗ സ ഹ്യപ്സുനാമാ വിഭാവ്യതേ 32 .

തതോ യഃ പാവകോ നാമ്നാ അബ്ജോ യോ ഗർഭ ഉച്യതേ .

അഗ്നിഃ സോഽവഭൃഥേ ജ്ഞേയോ വരുണേന സഹേജ്യതേ 33 .

ഹൃച്ഛയസ്തത്സുതോ ഹ്യഗ്നിർജഠരേ യോ നൃണാം പചൻ .

മൃത്യുമാഞ്ജാഠരസ്യാഗ്നേർവിദ്വാനഗ്നിഃ സുതഃ സ്മൃതഃ 34 .

പരസ്പരോത്ഥിതഃ സോഽഗ്നിർഭൂതാനീഹ വിനിർദഹേത് .

പുത്രസ്ത്വഗ്നേർമന്യുമതോ ഘോരഃ സംവർതകഃ സ്മൃതഃ 35 .

പിബന്നപഃ സ വസതി സമുദ്രേ വഡവാമുഖഃ .

സമുദ്ര വാസിനഃ പുത്രഃ സഹരക്ഷോ വിഭാവ്യതേ 36 .

സഹരക്ഷസുതഃ ക്ഷാമോ ഗൃഹാണാം ദഹതേ നൃണാമ് .

ക്രവ്യാദഗ്നിഃ സുതസ്തസ്യ പുരുഷാനത്തി യോ മൃതാൻ 37 .

ഇത്യേതേ പാവകസ്യാഗ്നേഃ പുത്രാ ഏവ പ്രകീർത്തിതാഃ .

തതഃ ശുചിസ്തു വൈ സൗരോ ഗംധർവൈരായുരാഹുതഃ 38 .
മഥിതോ യസ്ത്വരണ്യാം ച സോഽഗ്നിരഗ്നിം സമിംധതി .
ആയുർനാമ്നാ തു ഭഗവാനസൗ യസ്തു പ്രണീയതേ 39 .
ആയുഷോ മഹിഷഃ പുത്രഃ സഹസോ നാമ തത്സുതഃ .
പാകയജ്ഞേഷ്വഭിമാനീ സോഗ്നിസ്തു സഹസഃ സ്മൃതഃ 40 .
പുത്രശ്ച സഹസസ്യാഗ്നേരദ്ഭുതഃ സ മഹായശാഃ .
വിവിധിശ്ചാദ്ഭുതസ്യാപി പുത്രോഽഗ്നേസ്തു മഹാൻസ്മൃതഃ 41 .
പ്രായശ്ചിത്തേഷ്വഭിമാനീ ഹുതം ഭുംക്തേ ഹവിഃ സദാ .
വിവിധേസ്തു സുതോ ഹ്യർക്കസ്തസ്യ ചാഗ്നേഃ സുതാ ഇമേ 42 .
അനീകവാൻ വാജസൃക് ച രക്ഷോഹാ ചഷ്ടികൃത്തഥാ .
സുരഭിർവസുരന്നാദോ പ്രവിഷ്ടോ യഃ സ രുക്മരാട് 43 .
ശുചേരഗ്നേഃ പ്രജാ ഹ്യേഷാ വഹ്നയശ്ച ചതുർദ്ദശ .
ഇത്യേതേ ചാഗ്നയഃ പ്രോക്താഃ പ്രണീയംതേധ്വരേഷു വൈ 44 .
ആദിസർഗേ വ്യതീതാ വൈ യാമൈഃ സഹ സുരോത്തമൈഃ .
സ്വായംഭുവേഽന്തരേ പൂർവമഗ്നയസ്തേഭിമാനിനഃ 45 .
ഏതേ വിഹരണീയേഷു ചേതനാചേതനേഷു വൈ .
സ്ഥാനാഭിമാനിനോ ലോകേ പ്രാഗാസൻഹവ്യവാഹനാഃ 46 .
കാമ്യനൈമിത്തികാ യജ്ഞേഷ്വേതേ കർമസ്വവസ്ഥിതാഃ .
പൂർവമന്വതരേഽതീതാഃ ശുക്രൈര്യാമൈശ്ച തൈഃ സഹ 47 .
ദേവൈർമഹാത്മഭിഃ പുണ്യൈഃ പ്രഥമസ്യാംതരേ മനോഃ .
ഇത്യേതാനി മജ്ജോക്താനി സ്ഥാനാനി സ്ഥാനിനശ്ച ഹ 48 .
തൈരേവ തു പ്രസംഖ്യാതമതീതാനാഗതേഷ്വിഹ .
സന്വംതരേഷു സർവേഷു ലക്ഷണം ജാതവേദസാമ് 49 .
സർവേ തപസ്വിനോ ഹ്യേതേ സർവേ ബ്രഹ്മഭൃതസ്തഥാ .
പ്രജാനാം പതയഃ സർവേ ജ്യോതിഷ്മംതശ്ച തേ സ്മൃതാഃ 50 .
സ്വാരോചിഷാദിഷു ജ്ഞേയാഃ സാവർണ്യം തേഷു സപ്തസു .

മന്വംതരേഷു സർവേഷു നാമരൂപപ്രയോജനൈഃ 51 .

വർത്തംതേ വർത്തമാനൈശ്ച യാമൈർദേവൈഃ സഹാഗണഃ .

അനാഗതൈഃ സുരൈഃ സാർദ്ധം വർത്സ്യംത്യേ̆നാഗതാഗണഃ 52 .

ഇത്യേഷ നിചയോ̆ഗ്നീനാമനുക്രാംതോ യഥാക്രമമ് .

വിസ്തരേണാനുപുർവ്യാ ച പിതൄണാം വക്ഷ്യതേ പുനഃ 53 .

ഇതി ശ്രീബ്രഹ്മാംഡേ മഹാപുരാണേ വായുപ്രോക്തേ പൂർവഭാഗേ ദ്വിതീയേ̆നുഷംഗപാദേ.

അഗ്നിനിചയോ നാമ ദ്വാദശോ̆ധ്യായഃ 12 .

ഓം P.R. IYER 4.3.2024

1. ശുക്ല യജുർവേദഃ 5.31, വായുപു. 29.18 (http://aksharamukha.appspot.com/api/website?source=Devanagari&target=Malayalam&preOptions=[]&postOptions=[]&nativize=false&url=https://sa.wikisource.org/s/5n3)

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/പൂർവഭാഗഃ/അധ്യായഃ_12&oldid=400664" ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

14 ഫെബ്രവരീ 2024 (തമേ) ദിനാങ്കേ 19:05 സമയേ അന്തിമപരിവർതനം ജാതമ്

പാഠഃ ക്രിയേടിവ കാ'മൻസ ഐട്രിബ്യൂശന/ശേയര-അലാഇക അഭിജ്ഞാപത്രസ്യ അന്തർഗതതയാ ഉപലബ്ധഃ അസ്തി; അന്യാഃ സംസ്ഥിത്യഃ അപി സന്തി . അധികം ജ്ഞാതുമ് അത്ര ഉപയോഗസ്യ സംസ്ഥിതിം പശ്യതു .